

МІНІСТЕРСТВО ЗАХИСТУ ДОВКІЛЛЯ ТА ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ УКРАЇНИ

НАКАЗ

27.06.2023

№ 448

**Зареєстровано в Міністерстві юстиції України
23 серпня 2023 р. за № 1475/40531**

**Про затвердження Інструкції про вимоги до оформлення документів, в яких
обґрунтовуються обсяги викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря
стаціонарними джерелами**

Відповідно до вимог статті 11¹ Закону України «Про охорону атмосферного повітря», пункту 8 Положення про Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25 червня 2020 року № 614, та Порядку проведення робіт, пов'язаних з видачею дозволів на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами, обліку суб'єктів господарювання, які отримали такі дозволи, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 13 березня 2002 року № 302 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24 січня 2023 року № 63)

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Інструкцію про вимоги до оформлення документів, в яких обґрунтовуються обсяги викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами, що додається.

2. Визнати такими, що втратили чинність:

наказ Міністерства охорони навколишнього природного середовища та ядерної безпеки України від 10 лютого 1995 року № 7 «Про затвердження Інструкції про зміст та порядок складання звіту проведення інвентаризації викидів забруднюючих речовин на підприємстві», зареєстрований у Міністерстві юстиції України 15 березня 1995 року за № 61/597;

наказ Міністерства охорони навколишнього природного середовища України від 09 березня 2006 року № 108 «Про затвердження Інструкції про загальні вимоги до оформлення документів, у яких обґрунтовуються обсяги викидів, для отримання дозволу на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами для підприємств, установ, організацій та громадян-підприємців», зареєстрований у Міністерстві юстиції України 29 березня 2006 року за № 341/12215.

3. Департаменту запобігання промислового забрудненню та кліматичної політики (Юлія МОРОЗОВА) забезпечити в установленому законодавством порядку подання цього наказу на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України.

4. Цей наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

5. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра Вікторію КИРЕЄВУ.

Міністр

Руслан СТРИЛЕЦЬ

ПОГОДЖЕНО:

**Голова Державної
регуляторної служби України
Перший заступник Міністра
цифрової трансформації України**

Олексій КУЧЕР

Олексій ВІСКУБ

**Міністр охорони
здоров'я України
Голова Державної служби України
з надзвичайних ситуацій
Т. в. о. Голови Державної
служби України з питань
безпеки харчових продуктів
та захисту споживачів
Т. в. о. Голови Державної
екологічної інспекції України**

Віктор ЛЯШКО

Сергій КРУК

Ольга ШЕВЧЕНКО

Ігор ЗУБОВИЧ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України
27 червня 2023 року № 448

**Інструкція
про вимоги до оформлення документів, в яких обґрунтовуються обсяги викидів
забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами**

I. Загальні положення

1. Ця Інструкція встановлює вимоги в частині побудови, оформлення та змісту документів, в яких обґрунтовуються обсяги викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами (далі — документи, в яких обґрунтовуються обсяги викидів), для отримання дозволу на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами (далі — дозвіл на викиди) існуючими та новоствореними об'єктами з урахуванням даних, які отримані в результаті проведення інвентаризації викидів забруднюючих речовин на об'єкті / промисловому майданчику.

2. У разі зміни якісних та кількісних показників викидів забруднюючих речовин у атмосферне повітря в документи, в яких обґрунтовуються обсяги викидів, вносяться відповідні зміни.

3. Документи, в яких обґрунтовуються обсяги викидів, готуються та надаються на розгляд в паперовій або електронній формах.

4. Склад документів, в яких обґрунтовуються обсяги викидів, залежить від ступеня впливу об'єкта на забруднення атмосферного повітря. Об'єкти, для яких розробляються документи, в яких обґрунтовуються обсяги викидів, розподіляються на три групи. Для кожної групи об'єктів склад документів, в яких обґрунтовуються обсяги викидів, повинен бути таким:

перша група - об'єкти, які взяті на державний облік і мають виробництва або технологічне устаткування, на яких повинні впроваджуватися найкращі доступні технології та методи керування, - документи, передбачені розділом II цієї Інструкції;

друга група - об'єкти, які взяті на державний облік і не мають виробництв або технологічного устаткування, на яких повинні впроваджуватися найкращі доступні технології та методи керування, - документи, передбачені розділом II, за винятком пункту 11 розділу II цієї Інструкції;

третя група - об'єкти, які не входять до першої і другої груп, - документи, передбачені розділом II, за винятком підпунктів 1 - 5 пункту 3, підпунктів 2, 3 пункту 7, пунктів 8, 10, 11 розділу II цієї Інструкції.

5. Документи, у яких обґрунтовуються обсяги викидів, виконуються з урахуванням вимог Державних санітарних правил планування та забудови населених пунктів, затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 19 червня 1996 року № 173, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 24 липня 1996 року за № 379/1404 (далі — ДСП 173-96).

6. У цій Інструкції терміни вживаються в такому значенні:

виробництво - сукупність організованих у систему виробничих процесів створення з предметів праці за допомогою засобів праці промислової продукції певного призначення;

виробнича потужність - розрахунковий максимально можливий річний обсяг випуску підприємством, окремими його підрозділами за найповнішого використання виробничих і трудових ресурсів продукції у вигляді, придатному для зіставлення;

виробничий процес - систематичне та цілеспрямоване змінювання в часі та просторі кількісних та якісних характеристик засобів виробництва і робочої сили для отримання готової продукції з вихідної сировини згідно із заданою програмою;

допоміжне виробництво - частина виробничої діяльності підприємства, яка полягає в обслуговуванні основного виробництва, забезпеченні безперебійного виготовлення і випуску продукції та провадиться у певних структурних підрозділах;

залповий викид - викид забруднюючих речовин в атмосферне повітря, який кількісно та якісно передбачений технологічним регламентом і перевищує в декілька разів величини викидів, що встановлені при нормальному веденні технологічного процесу. Тривалість залпового викиду визначається згідно з картою виробничого процесу;

керування виробництвом - система заходів впливу на виконавців, зайнятих у процесі виробництва, та через них на засоби виробництва, що здійснюються свідомо, цілеспрямовано, планомірно і сприяють виготовленню продукції потрібної кількості та якості з найменшими трудовими та матеріальними витратами;

контроль - загальна функція керування, що полягає у спостереженні за ходом процесів у керівній і керованій системах, порівнянні контрольованих величин параметрів із заданою програмою, виявленні відхилень, їх місця, часу, причини та характеру;

лінійне джерело викидів - джерело викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря, від якого надходження речовин здійснюється через отвір, зафіксований у вигляді лінії, і має початок і кінець в системі координат;

нормативна санітарно-захисна зона - розмір санітарно-захисної зони (далі — СЗЗ) для класу чи виду діяльності промислового підприємства (об'єкта / промислового майданчика), що є джерелом забруднення навколишнього природного середовища, який встановлюється відповідно до санітарного законодавства (ДСП 173-96) та іншими нормативними документами;

основне виробництво - частина виробничої діяльності підприємства, яка полягає у безпосередньому перетворенні предмета праці на готову продукцію та провадиться у певних структурних підрозділах;

площинне джерело викидів - джерело викидів, забруднюючі речовини від якого надходять в атмосферне повітря з поверхні, що має просторові координати в системі координат;

СЗЗ - функціональна територія між промисловим підприємством або іншим виробничим об'єктом, що є джерелом надходження шкідливих чинників в навколишнє природне середовище, і найближчою житловою забудовою (чи прирівняними до неї об'єктами), яка створюється для зменшення залишкового впливу цих факторів до рівня гігієнічних регламентів з метою захисту населення від їх несприятливого впливу;

технологічне устаткування (обладнання) - засоби технологічного спорядження, у яких для виконання певної частини технологічного процесу розміщують матеріали або заготовки, засоби дії на них, а також технологічне оснащення з урахуванням газоочисної установки;

технологічний процес - частина виробничого процесу, яка складається з дій, спрямованих на зміну та (чи) визначення стану предмета праці;

точкове джерело викидів - джерело або декілька джерел викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря, від яких викид зафіксований у вигляді точки в системі координат;

фактична СЗЗ - зафіксований розмір санітарно-захисної зони, встановлений для конкретного промислового чи іншого виробничого об'єкта / промислового майданчика залежно від ступеня його впливу на навколишнє природне середовище і можливої небезпеки для здоров'я населення відповідно до санітарного законодавства.

Інші терміни у цій Інструкції вживаються у значеннях, наведених у Цивільному кодексі України, Законах України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності», «Про

адміністративні послуги», «Про особливості надання публічних (електронних публічних) послуг», «Про охорону атмосферного повітря», «Про інформацію», «Про електронні документи та електронний документообіг», «Про оцінку впливу на довкілля», «Про метрологію та метрологічну діяльність», «Про стандартизацію», Положенні про Єдину екологічну платформу «ЕкоСистема», затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 11 жовтня 2021 року № 1065, Порядку проведення робіт, пов'язаних з видачею дозволів на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами, обліку суб'єктів господарювання, які отримали такі дозволи, затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 13 березня 2002 року № 302 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24 січня 2023 року № 63).

II. Документи, в яких обґрунтовуються обсяги викидів

1. На титульному аркуші документів, в яких обґрунтовуються обсяги викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами (додаток 1), зазначається найменування суб'єкта господарювання (назва об'єкта / промислового майданчика), повне найменування посади керівника, особистий підпис, власне ім'я, прізвище.

2. У вступній частині наводяться:

1) мета надання документів:

отримання дозволу на викиди для:

новоствореного об'єкта / промислового майданчика;

існуючого об'єкта / промислового майданчика (надається порівняльна характеристика із попереднім дозволом на викиди);

внесення змін до дозволу на викиди (надається інформація із змінами, що вносяться у порівнянні з попереднім дозволом, зміна нумерації джерел викидів з наданням відомостей стосовно наявних джерел викидів та новостворених джерел викидів);

2) відомості щодо суб'єкта господарювання:

повне найменування юридичної особи або прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності) фізичної особи - підприємця;

ідентифікаційний код юридичної особи в Єдиному державному реєстрі підприємств та організацій України; реєстраційний номер облікової картки платника податків (за наявності) або серія (за наявності) та номер паспорта (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та офіційно повідомили про це відповідний контролюючий орган і мають відмітку у паспорті);

місцезнаходження юридичної особи або місце проживання фізичної особи - підприємця;

назва об'єкта / промислового майданчика;

місцезнаходження об'єкта / промислового майданчика;

код Кодифікатора адміністративно-територіальних одиниць та територій територіальних громад;

прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності) контактної особи, посада, номер телефону, електронна пошта;

назва виду економічної діяльності об'єкта за КВЕД (код видів економічної діяльності згідно із загальним класифікатором видів економічної діяльності).

3. У відомостях щодо виробничої програми, виробничої потужності, обсягу випуску продукції, що виготовляється, або послуг, що надаються, виробництв та технологічного устаткування наводиться інформація, отримана в результаті проведення інвентаризації викидів, шляхом систематизації інформації про технологічне устаткування і його параметри:

1) виробнича структура об'єкта / промислового майданчика, зазначаються технологічні зв'язки, відомості про виробничу потужність;

2) перелік видів продукції, що випускається на об'єкті / промисловому майданчику, у тому числі продукції переділів, що використовується у власному виробництві. Інформація надається за формою, наведеною у додатку 2 до цієї Інструкції;

3) матеріальні баланси (докладний підрахунок кількості матеріалів на вході і на виході) в розрізі виробничого процесу чи окремої операції;

4) перелік та опис виробництв (основних, допоміжних, підсобних та побічних), виробничих процесів (основних, допоміжних, підсобних, побічних, циклічних, нециклічних, безперервних, напівбезперервних, дискретних, закритих, відкритих, напівзакритих), технологічних процесів, технологічного устаткування (прикладами технологічного устаткування є ливарні машини, преси, верстати, гальванічні ванни, випробувальні стенди тощо) об'єкта / промислового майданчика. Опис основних виробництв, виробничих та технологічних процесів супроводжується відповідними схемами (блок-схема виробничого процесу), відповідними технологічними схемами, режимними картами тощо. Для складних виробничих процесів надається загальна блок-схема, що відображає основні виробничі ділянки, а окремо - докладні блок-схеми з основних ділянок. Перелік та опис наводяться окремо для кожного об'єкта / промислового майданчика;

5) опис та місцезнаходження виробництв та технологічного устаткування, на яких повинні впроваджуватися найкращі доступні технології та методи керування із зазначенням номерів джерел викидів, які відносяться до основних джерел викидів. Перелік виробництв та технологічного устаткування, на яких повинні впроваджуватися найкращі доступні технології та методи керування, наведено у додатку 3 до цієї Інструкції;

6) наводяться значення проектної та фактичної виробничої потужності та продуктивності технологічного устаткування, режим роботи устаткування, баланс часу роботи устаткування. У разі, якщо суб'єкт господарювання має декілька виробництв, значення виробничої потужності та продуктивності технологічного устаткування вказуються для кожного виробництва окремо;

7) вказуються терміни введення в експлуатацію технологічного устаткування, нормативний строк його амортизації, дата проведення останньої реконструкції або модернізації технологічного устаткування, зміни показників продуктивності устаткування внаслідок реконструкції у порівнянні з проектними показниками.

4. На карту-схему об'єкта / промислового майданчика наносяться:

СЗЗ;

координатна сітка;

джерела викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря;

місцезнаходження (будівлі, споруди, майданчики) виробничих процесів з позначенням технологічного устаткування;

об'єкти житлового, громадського призначення та інші прирівняні до них - об'єкти, що знаходяться в межах нормативної СЗЗ.

5. У відомостях щодо СЗЗ наводяться такі дані:

визначений нормативний розмір СЗЗ для підприємств, виробництв та споруд, відповідно до ДСП 173-96;

відповідність фактичної СЗЗ нормативній СЗЗ.

Нормативний розмір СЗЗ повинен перевірятися розрахунками забруднення атмосферного повітря відповідно до вимог «Методики расчета концентраций в атмосферном воздухе вредных веществ, содержащихся в выбросах предприятий», затвердженої Головою Державного комітету СРСР по гідрометеорології та контролю природного середовища 04 серпня 1986 року (далі — ОНД-86), з урахуванням перспективи розвитку об'єкта / промислового майданчика та фактичного забруднення атмосферного повітря.

Надається обґрунтування розміру СЗЗ, проводиться аналіз витрат, пов'язаних з реалізацією заходів щодо її створення.

Збільшення або зменшення розміру СЗЗ для конкретного об'єкта / промислового майданчика у порівнянні з нормативним, а також розміри СЗЗ для нових видів виробництва затверджуються при належному обґрунтуванні Головою Державної служби України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів на підставі результатів проведення державної санітарно-епідеміологічної експертизи відповідних матеріалів, згідно з пунктом 5.9 глави 5 ДСП 173-96.

6. У відомостях щодо сировини, хімікатів, пально-мастильних матеріалів та інших матеріалів, що використовуються на об'єкті / промисловому майданчику, їх зберігання та споживання вказується документація, що регламентує вимоги у сфері санітарного законодавства.

Надаються відомості щодо сировини, що використовується, допоміжних матеріалів, напівфабрикатів, продукції, що випускає суб'єкт господарювання, використання палива для технологічних потреб, вироблення тепла, пари та електричної енергії, а також транспортних потреб на території об'єкта / промислового майданчика. Інформація надається за формою, наведеною у таблицях 4.1, 4.2 додатка 4 до цієї Інструкції.

7. У відомостях про район, місце розташування об'єкта / промислового майданчика, умови навколишнього природного середовища наводиться така інформація:

1) геодезичні координати об'єкта / промислового майданчика, виробництв та технологічного устаткування, на яких повинні впроваджуватися найкращі доступні технології та методи керування.

Геодезичні координати визначаються відповідно до вимог Закону України «Про топографо-геодезичну і картографічну діяльність» та Інструкції щодо порядку визначення геодезичних координат джерел викидів забруднювальних речовин при проведенні державного обліку в галузі охорони атмосферного повітря, затвердженої наказом Міністерства екології та природних ресурсів України від 22 травня 2001 року № 190, зареєстрованої у Міністерстві юстиції України 13 червня 2001 року за № 506/5697, надаються за формою, наведеною у таблиці 5.1 додатка 5 до цієї Інструкції.

Наводяться геодезичні координати географічного центру (центроїду) об'єкта / промислового майданчика і виробництв та технологічного устаткування, на яких повинні впроваджуватися найкращі доступні технології та методи керування;

2) наводяться метеорологічні характеристики і коефіцієнти, які визначають умови розсіювання забруднюючих речовин в атмосферному повітрі населеного пункту (коефіцієнт рельєфу місцевості визначається згідно з розділом 4 ОНД-86, метеорологічні параметри - за даними гідрометеорологічних організацій ДСНС), за формою, наведеною у таблиці 5.2 додатка 5 до цієї Інструкції;

3) Міндовкілля, орган виконавчої влади Автономної Республіки Крим з питань охорони навколишнього природного середовища, обласні, Київська та Севастопольська міські державні адміністрації приймають до розгляду тільки ті матеріали, у складі яких містяться засвідчені в установленому порядку копії офіційно отриманих (на бланку) вихідних даних про стан навколишнього природного середовища (метеорологічні параметри, фонові концентрації, середньорічна та максимальна з разових концентрації);

4) складається ситуаційна карта-схема, на якій вказуються розміщення об'єкта / промислового майданчика, сельбищні території, зони відпочинку, наносяться межа санітарно-захисної зони, координатна сітка, зона впливу.

8. У відомостях щодо стану забруднення атмосферного повітря наводяться:

1) фонові концентрації забруднюючих речовин в атмосферному повітрі на території у зоні впливу об'єкта / промислового майданчика, для якого розробляються документи, в яких обґрунтовуються обсяги викидів, для речовин, які присутні у викидах цього об'єкта / промислового майданчика;

2) середньорічні концентрації забруднюючих речовин за останній рік;

3) максимальна з разових концентрація забруднюючих речовин за останній рік;

4) інформація щодо середньорічних концентрацій та максимальної з разових концентрацій забруднюючих речовин надається для населених пунктів, у яких проводяться спостереження гідрометеорологічними організаціями ДСНС, та за речовинами, за якими ведуться спостереження;

5) величини фонових концентрацій речовин, фактичні спостереження за вмістом яких в атмосферному повітрі не проводяться, визначаються розрахунковим способом;

6) інформація наводиться за формою, наведеною у таблиці 5.3 додатка 5 до цієї Інструкції.

Інформація за даними стаціонарних постів спостережень та підфакельних вимірювань надається окремо.

9. У відомостях щодо виду та обсягів викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами наводяться дані, які отримані в результаті проведення інвентаризації викидів забруднюючих речовин на об'єкті / промисловому майданчику, шляхом систематизації інформації стосовно розміщення джерел утворення та викидів, видів і кількості забруднюючих речовин, що надходять з таких джерел в атмосферне повітря, пилогазоочисного обладнання, а також даних, які є складовою документів, в яких обґрунтовуються обсяги викидів, і наведені у пункті 18 цього розділу.

Відповідно до Переліку найбільш поширених і небезпечних забруднюючих речовин, викиди яких в атмосферне повітря підлягають регулюванню, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29 листопада 2001 року № 1598, та Переліку забруднюючих речовин та порогових значень потенційних викидів, за якими здійснюється державний облік, що є додатком 1 до Інструкції про порядок та критерії взяття на державний облік об'єктів, які справляють або можуть справити шкідливий вплив на здоров'я людей і стан атмосферного повітря, видів та обсягів забруднюючих речовин, що викидаються в атмосферне повітря, затвердженої наказом Міністерства екології та природних ресурсів України від 10 травня 2002 року № 177, зареєстрованої у Міністерстві юстиції України 22 травня 2002 року за № 445/6733, надаються:

- перелік найбільш поширених забруднюючих речовин та їх обсяги, викиди яких підлягають регулюванню та за якими здійснюється державний облік;

- перелік небезпечних забруднюючих речовин та їх обсяги, викиди яких підлягають регулюванню та за якими здійснюється державний облік;

- перелік інших забруднюючих речовин та їх обсяги, які викидаються в атмосферне повітря стаціонарними джерелами об'єкта / промислового майданчика;

- перелік забруднюючих речовин та їх обсяги, для яких не встановлені гігієнічні регламенти допустимого вмісту хімічних і біологічних речовин в атмосферному повітрі населених місць.

Інформація надається за формою, наведеною у таблиці 6.1 додатка 6 до цієї Інструкції.

Характеристика джерел утворення та джерел викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря та їх параметрів, характеристика викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря, що відводяться від окремих типів обладнання і споруд та надходять до джерела викиду в атмосферне повітря, характеристика установок очистки газів, їх технічний стан та ефективність роботи, параметри газопилового потоку, характеристика джерел залпових та неорганізованих викидів складається за формами, наведеними у таблицях 6.2 - 6.6 додатка 6 до цієї Інструкції. Характеристика параметрів викидів повинна прийматись за річний період у реальних умовах експлуатації об'єкта / промислового майданчика.

Дані щодо потенційних обсягів викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами від об'єкта / промислового майданчика та дані щодо потенційних обсягів викидів забруднюючих речовин від виробничих і технологічних процесів, технологічного устаткування (установок) надаються за формою, наведеною у таблицях 6.7, 6.8 додатка 6 до цієї Інструкції.

10. Оцінка впливу викидів забруднюючих речовин на стан забруднення атмосферного повітря здійснюється за даними результатів розрахунків розсіювання забруднюючих речовин в атмосферному повітрі та даними, що одержані при проведенні інструментальних методів досліджень акредитованими лабораторіями в установленому законодавством порядку:

- на межі СЗЗ;

- в сельбищній зоні;

- в зоні відпочинку.

Гігієнічним критерієм для визначення гранично допустимих викидів забруднюючих речовин в атмосферу є відповідність їх розрахункових концентрацій на межі СЗЗ гігієнічним регламентам.

Надається аналіз одержаних результатів розрахунків розсіювання забруднюючих речовин в атмосферному повітрі, проведених на електронно-обчислювальних машинах (далі — ЕОМ) за програмами розрахунку розсіювання (вказується найменування програми).

Визначення доцільності проведення розрахунку розсіювання забруднюючих речовин на ЕОМ проводиться відповідно до вимог пункту 5.21 розділу 5 ОНД-86.

Розмір розрахункового майданчика визначається згідно з пунктом 2.19 розділу 2 ОНД-86 і повинен бути розміром 50 висот найвищого джерела викиду, але не менше ніж 2 кілометри. Розрахунок забруднення на ЕОМ проводиться з кроком сітки в залежності від класу об'єкта / промислового майданчика, а саме: 1, 2 клас - 250 метрів, 3 клас - 100 метрів, 4 клас - 50 метрів, 5 клас - 25 метрів.

У разі великого розрахункового майданчика та маленького кроку сітки доцільно проведення розрахунків розсіювання забруднюючих речовин на ЕОМ за 2-ма розрахунковими майданчиками:

оціночний - розміром 50 висот самої високої труби, але не менше ніж 2 кілометри, з кроком сітки, яка дорівнює розміру СЗЗ;

розрахунковий - розміром не менше 2 кратного розміру нормативної СЗЗ та кроком сітки у залежності від класу об'єкта / промислового майданчика (для високих джерел - розмір розрахункового майданчика повинен бути не менше 20 висот найвищого джерела викиду).

При роздрукуванні результатів проведених розрахунків забруднення атмосфери на ЕОМ таблиця за результатами розрахунку концентрацій у заданих точках розрахункового майданчика надається за такими речовинами або групами сумарних, максимальна концентрація яких перевищує 0,4 гігієнічного регламенту.

Розрахунки розсіювання забруднюючих речовин в атмосферному повітрі на ЕОМ проводяться:

на існуючий період з метою визначення зони впливу джерел даного об'єкта / промислового майданчика;

на період поетапного зниження викидів забруднюючих речовин (тривалість кожного етапу та необхідне зменшення обсягів викидів забруднюючих речовин на кожному етапі встановлюються у складі затверджених відповідних регіональних програмах охорони довкілля);

на період досягнення нормативів гранично допустимих викидів з урахуванням природоохоронних заходів для їх досягнення.

11. Інформація про заходи щодо впровадження найкращих існуючих технологій виробництва містить характеристику найкращих існуючих технологій виробництва, які не потребують надмірних витрат, та найкращих доступних технологій та методів керування для виробництв та технологічного устаткування, перелік яких наведено в додатку 3 до цієї Інструкції.

Для існуючого об'єкта / промислового майданчика впроваджуються найкращі існуючі технології виробництва, які не потребують надмірних витрат, а саме: технології найбільш ефективні з точки зору попередження, мінімізації або нейтралізації забруднюючих речовин, доступних будь-якому суб'єкту господарювання, який має відповідний тип виробництва (устаткування). Впровадження цих технологій передбачає підготовку робітників, методи роботи, інструменти контролю. Вартість використання таких технологій не повинна бути надмірною у порівнянні з природоохоронним результатом.

Для новоствореного об'єкта / промислового майданчика для виробництв та технологічного устаткування, на яких повинні впроваджуватися найкращі доступні технології та методи керування, впроваджуються найкращі доступні технології та методи керування, які включають в себе технологічні процеси, методи проектування, виготовлення, обслуговування, експлуатації, виводу з експлуатації устаткування, які розроблені так, що можуть бути застосовані при умові економічної та технічної доцільності, доступні з точки зору витрат і переваг і є найбільш ефективними для досягнення високого рівня захисту навколишнього природного середовища в цілому.

Запропоновані до впровадження технології з точки зору їх перспективності та ефективності повинні характеризуватися за такими показниками:

- порівняння процесів, обладнання та методів роботи, які були успішно апробовані недавно;
- технологічні переваги, наукові знання та вишукування;
- економічна прийнятність такої технології;
- соціальна значимість;
- обмеження застосування;
- скорочення споживання сировини, природних ресурсів і енергоресурсів;
- скорочення обсягів стічних вод і маси забруднюючих речовин у водні об'єкти, ґрунти та інші природні об'єкти;
- скорочення викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря;
- співставлення з технологічним нормативом для даної продукції;
- економічна ефективність впровадження запропонованих технологій;
- передбачувані строки впровадження технологій.

Інформація про заходи щодо впровадження найкращих доступних технологій та методів керування для виробництв та технологічного устаткування (для об'єктів першої групи) надається за формою, наведеною у додатку 7 до цієї Інструкції.

Надається інформація щодо джерел фінансування, необхідного для реалізації вибраного заходу.

12. З метою затвердження нормативів гранично допустимих викидів забруднюючих речовин стаціонарними джерелами проводиться аналіз відповідності фактичних викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами до встановлених нормативів на викиди, в тому числі технологічних нормативів, відповідно до законодавства.

Порівняльна характеристика фактичних викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря з встановленими нормативами гранично допустимих викидів та технологічних нормативів допустимих викидів відповідно до законодавства надається за формою, наведеною у таблицях 8.1, 8.2 додатка 8 до цієї Інструкції.

Для неорганізованих стаціонарних джерел нормативи гранично допустимих викидів забруднюючих речовин не встановлюються. Регулювання викидів від цих джерел здійснюється шляхом встановлення вимог.

Для забруднюючих речовин, викиди яких не підлягають регулюванню та за якими не здійснюється державний облік, гранично допустимі викиди не встановлюються, крім випадків, коли за результатами розрахунків розсіювання цих забруднюючих речовин в атмосферному повітрі виявлено перевищення нормативів екологічної безпеки та гігієнічних регламентів.

Для речовин, на які не затверджені гігієнічні регламенти, гранично допустимі викиди не встановлюються.

13. Пропозиції щодо дозволених обсягів викидів забруднюючих речовин, які віднесені до основних джерел викидів, та пропозиції щодо дозволених обсягів викидів забруднюючих речовин, які віднесені до інших джерел викидів, надаються за формою, наведеною у таблицях 9.1, 9.2 додатка 9 до цієї Інструкції.

До основних джерел викидів належать джерела викидів, з яких в атмосферне повітря надходять забруднюючі речовини від виробництв та технологічного устаткування, на яких повинні впроваджуватися найкращі доступні технології та методи керування.

Пропозиції щодо дозволених обсягів викидів надаються з урахуванням (у разі потреби) поетапного зниження викидів із зазначенням тривалості кожного етапу та відповідних обсягів викидів.

Пропозиції щодо умов, які встановлюються в дозволі на викиди, надаються до:

- технологічного процесу (ця умова уточнює виконання та експлуатацію технологічного процесу, в тому числі вибір технологічного процесу, вибір технічного виконання технологічного обладнання, вибір сировини та хімікатів);

- дозволених обсягів викидів, що відводяться від окремих типів обладнання, залпових викидів (дозволений обсяг залпових викидів не повинен перевищувати 3-х кратне значення

гранично допустимого викиду відповідно до законодавства), за формами, наведеними у таблицях 9.3, 9.5 додатка 9 до цієї Інструкції;

обладнання та споруд (визначається метод очистки або тип споруджень, що експлуатуються);

очистки газопилового потоку (визначається ступінь очистки);

виробничого контролю (основа організації та здійснення контрольної програми);

переліку заходів щодо здійснення контролю за дотриманням встановлених технологічних нормативів викидів, що відводяться від окремого типу обладнання, за формою, наведеною у таблиці 9.4 додатка 9 до цієї Інструкції;

адміністративних дій у разі виникнення надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру (визначаються відомства, які повідомляються при відповідних ситуаціях);

вимог до неорганізованих джерел викидів, спрямованих на попередження, мінімізацію, скорочення або припинення викидів забруднюючих речовин.

14. У переліку заходів щодо скорочення викидів забруднюючих речовин зазначаються такі заходи:

заходи щодо досягнення встановлених нормативів гранично допустимих викидів для найбільш поширених і небезпечних забруднюючих речовин;

заходи щодо запобігання перевищенню встановлених нормативів гранично допустимих викидів у процесі виробництва;

заходи щодо обмеження обсягів залпових викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря;

заходи щодо остаточного припинення діяльності, пов'язаної з викидами забруднюючих речовин в атмосферне повітря, та приведення місця діяльності у задовільний стан;

заходи щодо охорони атмосферного повітря у разі виникнення надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру, ліквідації наслідків забруднення атмосферного повітря;

заходи щодо охорони атмосферного повітря при несприятливих метеорологічних умовах;

інші заходи, направлені на скорочення викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря, в залежності від виробництв, технологічного устаткування.

Заходи щодо охорони атмосферного повітря при несприятливих метеорологічних умовах здійснюються відповідно до вимог Методичних вказівок «Регулирование выбросов при неблагоприятных метеорологических условиях» (РД 52.04.52-85), затверджених Державним комітетом СРСР по гідрометеорології та контролю природного середовища 01 грудня 1986 року, для об'єктів, які знаходяться в населених пунктах, де гідрометеорологічними організаціями ДСНС проводиться або планується проведення прогнозування несприятливих метеорологічних умов.

До інформації не включаються заходи, що передбачені у пункті 11 цього розділу.

Для кожного запланованого заходу необхідно коротко навести таку інформацію: технічний опис, загальний обсяг витрат за кошторисною вартістю, очікуване зменшення викидів після впровадження заходу.

Інформація про заходи щодо скорочення викидів забруднюючих речовин надається за формою, наведеною у таблиці 10.1 додатка 10 до цієї Інструкції.

Перелік заходів щодо охорони атмосферного повітря на випадок виникнення надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру, ліквідації наслідків забруднення атмосферного повітря розробляється для об'єктів, які згідно із законодавством віднесені до об'єктів підвищеної небезпеки відповідного класу (включені до Державного електронного реєстру об'єктів підвищеної небезпеки), і надається за формою, наведеною у таблиці 10.2 додатка 10 до цієї Інструкції.

15. Перелік заходів щодо здійснення контролю за дотриманням встановлених нормативів гранично допустимих викидів забруднюючих речовин та умов дозволу на викиди із зазначенням джерел викидів, періодичності вимірювань, методики вимірювань, місця відбору проб надається за формою, наведеною у додатку 11 до цієї Інструкції.

Надається інформація щодо вимог, пов'язаних з відбором, виконанням вимірювань, обчисленням та наданням результатів вимірювань.

16. Інформація про отримання дозволу для ознайомлення з нею громадськості повинна включати таке:

- повне та скорочене найменування суб'єкта господарювання;
- ідентифікаційний код юридичної особи в Єдиному державному реєстрі підприємств та організацій України;
- місцезнаходження суб'єкта господарювання, контактний номер телефону, адресу електронної пошти суб'єкта господарювання;
- місцезнаходження об'єкта / промислового майданчика;
- відомості про наявність висновку з оцінки впливу на довкілля, в якому визначено допустимість провадження планованої діяльності, яка згідно з вимогами Закону України «Про оцінку впливу на довкілля» підлягає оцінці впливу на довкілля;
- перелік та загальний опис виробництв, технологічних процесів, технологічного устаткування об'єкта;
- відомості щодо виду та обсягів викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами відповідно до пункту 9 цього розділу, таблиць 6.1, 6.4, 6.7, 6.8 додатка 6 до цієї Інструкції;
- заходи щодо впровадження найкращих існуючих технологій виробництва (що виконані або/та які потребують виконання) відповідно до пункту 11 цього розділу для об'єктів, які віднесені до першої групи;
- перелік заходів щодо скорочення викидів забруднюючих речовин (що виконані або/та які потребують виконання) відповідно до пункту 14 цього розділу;
- дотримання виконання природоохоронних заходів щодо скорочення викидів;
- відповідність пропозицій щодо дозволених обсягів викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами законодавству (висновки за результатами порівняльної характеристики фактичних обсягів викидів із затвердженими нормативами гранично допустимих викидів та розрахунків розсіювання) відповідно до пунктів 10 та 13 цього розділу.

17. Повідомлення про намір отримати дозвіл на викиди надається в паперовій та електронній формах з метою опублікування в медіа інформації та для подачі до місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування і до Міндовкілля для подальшого його публічного розміщення на своїх офіційних вебсайтах.

18. За результатами проведення інвентаризації викидів надаються такі первинні дані визначення обсягів викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря:

- інструментально-лабораторних вимірювань параметрів джерел утворення та джерел викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря;
- розрахункових методів;
- матеріали технологічного регламенту та проєктних показників.

Перед проведенням інвентаризації викидів необхідно виконати роботу по наладці технологічного та вентиляційного обладнання, розташуванню та облаштуванню місць відбору проб відповідно до вимог нормативних документів.

Величина викиду, на основі періодичних інструментально-лабораторних вимірювань або автоматизованих систем контролю викидів забруднюючих речовин (*далі* — вимірювань), є пріоритетною та визначається на номінальному навантаженні технологічного обладнання на різних етапах технологічного процесу, які відрізняються величинами викиду понад 30 відсотків. При цьому за максимальну фактичну величину викиду приймається найбільший викид, що визначений при обстеженні технологічного процесу.

Проєктна величина викиду береться з технологічних регламентів, що входять в проєктні матеріали на будівництво, реконструкцію, технологічного переобладнання і таке інше, а у випадку модернізації технологічного процесу, в ході їх експлуатації, за матеріалами останнього затвердженого технологічного регламенту.

Надаються первинні матеріали результатів періодичних інструментально-лабораторних вимірювань параметрів викидів та/або автоматизованих систем контролю викидів забруднюючих речовин, виконаних і оформлених відповідно до вимог нормативних документів, законодавства про метрологію та метрологічну діяльність, і результати, які одержані розрахунковим методом, а також матеріали технологічного регламенту та проектних показників.

19. У відомостях щодо джерел інформації зазначаються основні джерела інформації та матеріали, що були використані при підготовці документів, в яких обґрунтовуються обсяги викидів.

**Заступник Директора Департаменту
запобігання промислового забрудненню
та кліматичної політики**

Юлія МОРОЗОВА

Додаток 1
до Інструкції про вимоги до оформлення документів, в яких обґрунтовуються обсяги викидів
забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами
(пункт 1 розділу II)

**Зразок титульного аркуша
ДОКУМЕНТИ, В ЯКИХ ОБҐРУНТОВУЮТЬСЯ ОБСЯГИ ВИКИДІВ ЗАБРУДНЮЮЧИХ
РЕЧОВИН В АТМОСФЕРНЕ ПОВІТРЯ СТАЦІОНАРНИМИ ДЖЕРЕЛАМИ**

(найменування суб'єкта господарювання (назва об'єкта / промислового майданчика))

_____ (повне найменування посади керівника)	_____ (підпис)	_____ Власне ім'я ПРИЗВИЩЕ
---	-------------------	-------------------------------

Місто - рік

Додаток 2
до Інструкції про вимоги до оформлення документів, в яких обґрунтовуються обсяги викидів
забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами
(підпункт 2 пункту 3 розділу II)

**Таблиця. Перелік видів продукції, що випускається на об'єкті / промислового
майданчику, у тому числі продукції переділів, що використовується у власному
виробництві**

Порядковий номер	Вид продукції	Річний випуск
1	2	3

до Інструкції про вимоги до оформлення документів, в яких обґрунтовуються обсяги викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами (підпункт 5 пункту 3 розділу II)

Перелік

виробництв та технологічного устаткування, на яких повинні впроваджуватися найкращі доступні технології та методи керування

1. Енергетика та переробна промисловість:

теплосилові установки, номінальна теплова потужність яких перевищує 50 МВт;

нафтопереробне та газопереробне устаткування;

кокові печі;

устаткування (установки) для газифікації та зрідження вугілля;

котельні (у складі яких є технологічне устаткування (котлоагрегат, газотурбінна установка, установка комбінованого циклу, тощо), яке призначене для виробітку теплової, механічної енергії, в тому числі, і когенераційні установки, шляхом перетворення хімічної енергії палива, загальна сумарна потужність якого більш 50 МВт);

устаткування (установки) для помолу вугілля і установки для виробництва вуглекімічних продуктів і твердого бездимного палива.

2. Виробництво та обробка металів:

устаткування (установки) для випалювання та агломерації металеві руди (включаючи сульфідну руду);

устаткування (установки) для виробництва чушкового чавуну та сталі (первинна та вторинна плавка), включаючи безперервний розлив, продуктивність якого перевищує 2,5 тонни на годину;

устаткування (установки) для обробки чорних металів:

стани гарячої прокатки, потужність яких перевищує 20 тонн сталі на годину;

ковальські молоти, енергія яких перевищує 50 кДж на молот, а теплова потужність - 20 МВт;

нанесення захисних розпилених металічних покриттів з подачею сирової сталі, що перевищує 2 тонн на годину;

ливарні заводи для лиття чорних металів, виробнича потужність яких перевищує 20 тонн на день;

устаткування (установки) для виробництва кольорових металів із руди, концентратів або вторинної сировини з використанням металургійного, хімічного та електролітичного процесів;

устаткування (установки) для плавки, включаючи легування кольорових металів, у тому числі рекуперовані матеріали (рафінування, лиття тощо), з плавильною потужністю, що перевищує 4 тонн на день для свинцю та кадмію або 20 тонн на день для усіх інших металів;

устаткування (установки) для обробки поверхні металів та пластичних матеріалів із використанням електролітичного або хімічного процесів, для яких об'єм ванн для обробки складає понад 30 кубічних метрів.

3. Промисловість з переробки мінеральної сировини:

підземні гірські роботи і зв'язані з ними операції, відкрите добування корисних копалин з поверхні ділянки, що перевищує 25 га;

устаткування (установки) для виробництва цементного клінкеру в обертових випалювальних печах, виробнича потужність яких перевищує 500 тонн на день;

устаткування (установки) для виробництва вапна в обертових випалювальних печах, виробнича потужність яких перевищує 50 тонн на день, або в інших печах, виробнича потужність яких перевищує 50 тонн на день;

устаткування (установки) для виробництва азбесту та виготовлення продуктів, що містять азбест;

устаткування (установки) для виготовлення скла, включаючи скловолокно, з плавильною потужністю, яка перевищує 20 тонн на день;

устаткування (установки) для плавлення мінеральних речовин, включаючи виробництво мінеральних волокон, з плавильною потужністю, яка перевищує 20 тонн на день;

устаткування (установки) для виробництва керамічних виробів шляхом випалювання, зокрема для виробництва черепиці для покрівлі, цегли, вогнетривкої цегли, керамічної плитки, кам'яної кераміки або порцелянових виробів, у якого (яких) виробнича потужність перевищує 75 тонн на добу та/або потужність випалювальних печей перевищує 4 кубічних метри і щільність садки на випалювальну піч перевищує 300 кілограмів на кубічний метр.

4. Хімічна промисловість:

устаткування (установки) для виробництва основних органічних хімічних речовин:

устаткування (установки) для виробництва простих вуглеводнів (лінійні та циклічні, насичені та ненасичені, аліфатичні та ароматичні);

устаткування (установки) для виробництва вуглеводнів, що містять кисень (спирти, альдегіди, кетони, карбонові кислоти, складні ефіри, ацетати, прості ефіри, перекиси, епоксидні смоли);

устаткування (установки) для виробництва вуглеводнів, що містять сірку;

устаткування (установки) для виробництва вуглеводнів, що містять азот (аміни, аміді, сполуки азоту, нітросполуки та сполуки нітратів, нітрили, ціанати, ізоціанати);

устаткування (установки) для виробництва вуглеводнів, що містять фосфор;

устаткування (установки) для виробництва вуглеводнів із вмістом галогенів;

устаткування (установки) для виробництва органометалічних сполук;

устаткування (установки) для виробництва основних пластичних матеріалів (полімери, синтетичні волокна та волокна на базі целюлози);

устаткування (установки) для виробництва синтетичного каучуку;

устаткування (установки) для виробництва фарб та пігментів;

устаткування (установки) для виробництва поверхнево-активних речовин;

хімічне устаткування (установки) для виробництва основних неорганічних хімічних продуктів:

устаткування (установки) для виробництва газів (аміак, хлор та хлористий водень, фтор або фтористий водень, оксиди вуглецю, сполуки сірки, оксиди азоту, водень, діоксид сірки, хлорокис вуглецю);

устаткування (установки) для виробництва кислот (хромово кислота, фтористоводнева кислота, фосфорна кислота, азотна кислота, хлористоводнева кислота, сірчана кислота, олеум, сірчиста кислота);

устаткування (установки) для виробництва гідроокису амонію, гідроокису калію, гідроокису натрію;

устаткування (установки) для виробництва карбідів кальцію, кремнію, карбідів кремнію;

устаткування (установки) для виробництва хлористого амонію, хлорноватокислого калію, вуглекислого калію, вуглекислого натрію, перборату, азотнокислого срібла;

устаткування (установки) для виробництва фосфорних, азотних та калійних мінеральних добрив (простих та складних добрив);

устаткування (установки) для виробництва основних продуктів для рослинництва та біоцидів;

устаткування (установки) для виробництва основних фармацевтичних продуктів.

5. Виробництво і обробка деревини:

устаткування (установки) для виробництва целюлози із деревини або аналогічних волокнистих матеріалів;

устаткування (установки) для виробництва паперу та картону і інших продуктів із деревини (картон, волокно із деревини і фанера) з виробничою потужністю, яка перевищує 20 тонн на день;

устаткування (установки) для обробки деревини і виробів із деревини хімікатами.

6. Інші види діяльності:

устаткування (установки) для поверхневої обробки речовин, предметів та продуктів із застосуванням органічних розчинників, зокрема для аפרетування, друку, нанесення покриття,

знежирення, надання водонепроникності, ґрунтовки, фарбування, очистки або просочення, виробничою потужністю більше 150 кілограмів на годину або 200 тонн на рік;

устаткування (установки) для дублення шкіри та хутра, на яких об'єм переробки перевищує 12 тонн оброблених виробів на день;

устаткування (установки) для виробництва вуглецю (з коксу) або електрографіту шляхом спалювання та графітизації.

7. Обробка та видалення відходів:

устаткування (установки) для спалювання, піролізації, рекуперації, хімічної обробки або захоронення небезпечних відходів потужністю більше ніж 10 тонн на добу;

устаткування (установки) для спалювання комунально-побутових відходів з продуктивністю, що перевищує 3 тони за годину;

устаткування (установки) для видалення безпечних відходів з продуктивністю, що перевищує 50 тонн на добу.

Додаток 4

до Інструкції про вимоги до оформлення документів, в яких обґрунтовуються обсяги викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами
(абзац другий пункту 6 розділу II)

Таблиця 4.1. Відомості щодо сировини, що використовується, допоміжних матеріалів, напівфабрикатів, продукції, що випускає суб'єкт господарювання

Порядковий номер	Сировина, допоміжні матеріали	Призначення	Умови зберігання	Річне використання, тонн, м ³ , одиниць та інше	Наявність документації, що регламентує вимоги санітарного законодавства
1	2	3	4	5	6

Примітки:

1. У табл. 4.1 надається інформація щодо сировини, допоміжних матеріалів, у результаті використання яких в атмосферне повітря надходять забруднюючі речовини.

2. У графі 1 - номер за порядком.

3. У графі 2 - назва сировини, допоміжних матеріалів, що використовуються на об'єкті.

4. У графі 3 - виробництво, в якому використовується сировина та допоміжні матеріали.

5. У графі 4 - інформація щодо умов зберігання сировини, допоміжних матеріалів (місцезнаходження на карті-схемі відповідно до пункту 4 розділу II цієї Інструкції).

6. У графі 5 - річне використання сировини та допоміжних матеріалів.

7. У графі 6 - документація, що регламентує вимоги санітарного законодавства.

Таблиця 4.2. Відомості щодо використання палива для технологічних потреб, вироблення тепла, пари та електричної енергії, а також транспортних потреб на території об'єкта / промислового майданчика

Види палива	Річне використання	Вміст сірки, %	Вміст зол, %	Калорійність Ккал/кг, Ккал/м³	Направлення використання							
					технологічні потреби	транспорт (внутрішній)	вироблення електроенергії, кВт.год./рік			вироблення пари та тепла Гкал./рік		
							усього	на власні потреби	інше	усього	на власні потреби	інше
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13

Мазут (тонн)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Газойль (л)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Природний газ (тис. м³)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Стиснутий газ (тис. м³)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Вугілля (тонн)						-	-	-	-	-	-	-
Дизельне паливо (л)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Бензин (л)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Відходи деревини (тонн)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Дрова (тонн)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Торф (тонн)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Технологічний газ (доменний, коксовий, конвертерний)												
Інше (зазначити)		-	-			-	-	-	-	-	-	-

Додаток 5

до Інструкції про вимоги до оформлення документів, в яких обґрунтовуються обсяги викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами (абзац другий підпункту 1 пункту 7 розділу II)

Таблиця 5.1. Геодезичні координати об'єкта / промислового майданчика, виробництв та технологічного устаткування, на яких повинні впроваджуватися найкращі доступні технології та методи керування

Широта			Довгота		
градуси (°)	мінути (')	секунди (")	градуси (°)	мінути (')	секунди (")
1	2	3	4	5	6
Об'єкт / промисловий майданчик (центроїд)					
Виробництва та технологічне устаткування, на яких повинні впроваджуватися найкращі доступні технології та методи керування					

Таблиця 5.2. Метеорологічні характеристики і коефіцієнти, які визначають умови розсіювання забруднюючих речовин в атмосферному повітрі населеного пункту

(назва населеного пункту, де знаходиться об'єкт / промисловий майданчик)

Найменування характеристик	Величина
Коефіцієнт, який залежить від стратифікації атмосфери, А	
Коефіцієнт рельєфу місцевості	
Середня максимальна температура зовнішнього повітря найбільш жаркого місяця року, Т, ° С	
Середня температура зовнішнього повітря найбільш холодного місяця (для котельних, які працюють за опалювальним графіком), Т, ° С	
Середньорічна роза вітрів, %	
П	
ПС	
С	
ПдС	
Пд	
ПдЗ	
З	
ПЗ	
Швидкість вітру (за середніми багаторічними даними), повторення перевищення якої складає 5 %, №*, м/с	

Таблиця 5.3. Відомості щодо стану забруднення атмосферного повітря

Порядковий номер	Забруднююча речовина		Норматив і якості атмосферного повітря, мг/м ³	Гігієнічні регламенти		Фонова концентрація, мг/м ³	Середньорічні концентрації, мг/м ³	Максимальна з разових концентрація, мг/м ³
	код	найменування		ГДК, мг/м ³	ОБРВ, мг/м ³			
1	2	3	4	5	6	7	8	9

Примітка:

у графі 7 інформація наводиться у разі, якщо значення фонових концентрацій встановлені в цілому для населеного пункту. У всіх інших випадках інформація щодо фонових концентрацій наводиться відповідно до вимог Порядку визначення величин фонових концентрацій забруднювальних речовин в атмосферному повітрі, затвердженого наказом Міністерства екології та природних ресурсів України від 30 липня 2001 року № 286, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 15 серпня 2001 року за № 700/5891.

Додаток 6

до Інструкції про вимоги до оформлення документів, в яких обґрунтовуються обсяги викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами (абзац сьомий пункту 9 розділу II)

Таблиця 6.1. Відомості щодо виду та обсягів викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами

	Забруднююча речовина			
--	----------------------	--	--	--

Порядковий номер	код	найменування	Фактичний обсяг викидів, т/рік	Потенційний обсяг викидів, т/рік	Порогові значення потенційних викидів для взяття на державний облік, т/рік
1	2	3	4	5	6
Усього для об'єкта / промислового майданчика					
Перелік найбільш поширених забруднюючих речовин					
1	2	3	4	5	6
Усього				-	
Перелік небезпечних забруднюючих речовин					
1	2	3	4	5	6
Усього					
Перелік інших забруднюючих речовин, які викидаються в атмосферне повітря стаціонарними джерелами об'єкта / промислового майданчика					
1	2	3	4	5	6
Усього					
Перелік забруднюючих речовин, для яких не встановлені гігієнічні регламенти допустимого вмісту хімічних і біологічних речовин в атмосферному повітрі населених місць					
1	2	3	4	5	6
Усього					

Таблиця 6.2. Характеристика джерел утворення та джерел викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря та їх параметрів

Код та найменування	Наймереджів	Назва джерела викиду	Параметри джерела викиду	Джерело утворення	Координати джерела викиду на карті-схемі, метр	Кут дотику в ідентифікаційній таблиці	Параметри газопилового потоку в місці відбору проб					Стандарт	Забруднююча речовина			Методика вимірювання
			виробництва, метр	назва	точковий або початковий-кінцевий		об'єм	швидкість	температура	вміст вологи		САН-1	найменування	масова концентрація, мг/м ³	масова витрата забруднюючої речовини	

[illegible]

паливовикористовувального устаткування, обчислене в перерахунку на сухий газ за ДСТУ 8725;

у графах 20, 21 - вміст кисню, %, та стандартний вміст кисню, %, відповідно. Заповнюється у випадках паливовикористовувального устаткування;

у графі 22 - код забруднюючої речовини відповідно до Гігієнічних регламентів «Гранично допустимі концентрації хімічних і біологічних речовин в атмосферному повітрі населених місць», затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 14 січня 2020 року № 52, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 10 лютого 2020 року за № 156/34439, та Гігієнічних регламентів орієнтовно безпечних рівнів впливу хімічних і біологічних речовин в атмосферному повітрі населених місць, затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 14 січня 2020 року № 52, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 10 лютого 2020 року за № 157/34440 / код забруднюючої речовини, наведений у додатку 1 до Інструкції про порядок та критерії взяття на державний облік об'єктів, які справляють або можуть справити шкідливий вплив на здоров'я людей і стан атмосферного повітря, видів та обсягів забруднюючих речовин, що викидаються в атмосферне повітря, затвердженої наказом Міністерства екології та природних ресурсів України від 10 травня 2002 року № 177, зареєстрованої у Міністерстві юстиції України 22 травня 2002 року за № 445/6733;

у графі 23 - найменування забруднюючої речовини заповнюється: з використанням нормативних документів за якими здійснюється регулювання;

у графах 24, 25 - значення відповідно максимальної та середньої масової концентрацій, одержаних за результатами вимірювань, при веденні технологічного процесу за технологічним обладнанням (агрегатом), включаючи ГОУ, мг/м³, та перерахована залежно від технологічного обладнання до таких умов: відхідні гази паливовикористовувального обладнання - до стандартних умов, для іншого технологічного устаткування - до нормальних умов. Перерахунок масової концентрації забруднюючих речовин на сухий газ допускається не проводити за умов, визначених пунктом 6.11.7 глави 6.11 розділу 6 ДСТУ 8812;

розряд останньої цифри результату вимірювань масової концентрації та останньої значущої цифри похибки вимірювань повинен відповідати один одному;

у графі 26 - значення масової витрати, г/с; значення величини заокруглення з точністю до шести знаків після коми (стотисячних);

у графі 27 - значення масової витрати, визначене як сума масових витрат, встановлених за двадцятихвилинні проміжки у відповідному періоді часу, кг/год;

у графі 28 - значення масової витрати, тонн/рік; значення величини заокруглення з точністю до трьох знаків після коми;

у графі 29 - надається інформація про використані методики вимірювань параметрів викидів забруднюючих речовин.

Таблиця 6.3. Характеристика викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря, що відводяться від окремих типів обладнання і споруд та надходять до джерела викиду в атмосферне повітря

Номер джерела викиду	Джерела утворення		Місце відбору проб	Діаметр газопроводу або АхВ, мм	Параметри газопилового потоку в газоході			Забруднююча речовина			Максимальна масова концентрація забруднюючої речовини, мг/м ³	Масова витрата	
	найменування	номер			витрата, на вході в ГОУ, м ³ /с	швидкість, м/с	температура, 0° C	CA S № / CA S	код	найменування		г/с	кг/год
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14

Примітка:

в таблиці 6.3 наводиться інформація щодо викидів, які відводяться від декількох джерел утворення (котел, піч, тощо) і надходять в атмосферне повітря через централізовані джерела викидів (димова труба, тощо).

Таблиця 6.4. Характеристика установок очистки газів

Номер джерела викиду	Найменування ГОУ	Забруднюючі речовини, за якими проводиться газоочистка			Ступінь очищення	Назва та тип установи очистки газу	На вході в ГОУ			На виході з ГОУ			Ступінь очищення газу, %
		CAS № / CAS	код	найменування			об'ємна витрата газопилового потоку, м³/с	масова концентрація, мг/м³	масова витрата, г/с	об'ємна витрата газопилового потоку, м³/с	масова концентрація, мг/м³	масова витрата, г/с	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14

Примітки:

у графі 1 - номер джерела викиду;

у графі 2 - найменування установки очистки газу;

у графі 3 - код забруднюючої речовини відповідно до Гігієнічних регламентів «Гранично допустимі концентрації хімічних і біологічних речовин в атмосферному повітрі населених місць», затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 14 січня 2020 року № 52, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 10 лютого 2020 року за № 156/34439, та Гігієнічних регламентів орієнтовно безпечних рівнів впливу хімічних і біологічних речовин в атмосферному повітрі населених місць, затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 14 січня 2020 року № 52, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 10 лютого 2020 року за № 157/34440;

у графі 4 - код забруднюючої речовини, наведений у додатку 1 до Інструкції про порядок та критерії взяття на державний облік об'єктів, які справляють або можуть справити шкідливий вплив на здоров'я людей і стан атмосферного повітря, видів та обсягів забруднюючих речовин, що викидаються в атмосферне повітря, затвердженої наказом Міністерства екології та природних ресурсів України від 10 травня 2002 року № 177, зареєстрованої у Міністерстві юстиції України 22 травня 2002 року за № 445/6733;

у графі 5 - найменування забруднюючої речовини заповнюється: з використанням нормативних документів за якими здійснюється регулювання;

у графі 6 - наводиться кількість ступенів очистки газу при багатоступеневій установці очистки газу; у рядках, розташованих нижче, послідовно позначається номер кожного ступеня очистки;

у графі 7 - наводиться назва та позначення типу апарату очистки газу кожного ступеня очистки;

у графах 8 і 11 - об'ємна витрата газопилового потоку відповідно на вході в ГОУ та виході із ГОУ, визначена та приведена за ДСТУ 8725 до таких умов: у відхідних газах паливовикористовувального устаткування - до стандартних умов, для іншого технологічного устаткування - до нормальних умов, м³/с;

у графах 9 і 12 - максимальна масова концентрація відповідно на вході в ГОУ та виході із ГОУ, приведена до таких умов: у відхідних газах паливовикористовувального устаткування - до стандартних умов, для іншого технологічного устаткування - до нормальних умов мг/м³; Перерахунок масової концентрації забруднюючих речовин на сухий газ допускається не проводити за умов, визначених пунктом 6.11.7 глави 6.11 розділу 6 ДСТУ 8812;

розряд останньої цифри результату вимірювань масової концентрації та останньої значущої цифри похибки вимірювань повинен відповідати один одному;

у графах 10 і 13 - масова витрата відповідно на вході в ГОУ та виході із ГОУ, г/с; значення величини заокруглення з точністю до шести знаків після коми (стотисячних);

у графі 14 - ефективність роботи установки очистки газу, відсоток, із точністю до сотих, (через дріб зазначається фактична/проектна, пусконаладжувальна (дані акта перевірки відповідності фактичних параметрів роботи установки очищення газу проектним/пусконаладжувальним)).

Таблиця 6.5. Характеристика джерел залпових викидів

Номер джерела викиду	Забруднююча речовина			Максимальна масова концентрація мг/м ³	Потужність викиду		Періодичність, раз/доба, місяць, рік	Тривалість викиду, хвилини, годин	Річна величина залпових викидів, т/рік	Методика визначення показника
	CA S № / CA S	код	найменування		г/с	кг/год				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

Примітки:

у графі 1 - номер джерела викиду;

у графі 2 - код забруднюючої речовини відповідно до Гігієнічних регламентів «Гранично допустимі концентрації хімічних і біологічних речовин в атмосферному повітрі населених місць», затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 14 січня 2020 року № 52, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 10 лютого 2020 року за № 156/34439, та Гігієнічних регламентів орієнтовно безпечних рівнів впливу хімічних і біологічних речовин в атмосферному повітрі населених місць, затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 14 січня 2020 року № 52, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 10 лютого 2020 року за № 157/34440;

у графі 3 - код забруднюючої речовини, наведений у додатку 1 до Інструкції про порядок та критерії взяття на державний облік об'єктів, які справляють або можуть справити шкідливий вплив на здоров'я людей і стан атмосферного повітря, видів та обсягів забруднюючих речовин, що викидаються в атмосферне повітря, затвердженої наказом Міністерства екології та природних ресурсів України від 10 травня 2002 року № 177, зареєстрованої у Міністерстві юстиції України 22 травня 2002 року за № 445/6733;

у графі 4 - найменування забруднюючої речовини заповнюється: з використанням нормативних документів за якими здійснюється регулювання;

у графі 5 - максимальна масова концентрація забруднюючих речовин, отримана за результатами вимірювань та приведена до таких умов: у відхідних газах паливовикористовувального устаткування, - до стандартних умов, для іншого технологічного устаткування - до нормальних умов, мг/м³. Перерахунок масової концентрації забруднюючих речовин на сухий газ допускається не проводити за умов, визначених пунктом 6.11.7 глави 6.11 розділу 6 ДСТУ 8812. Розряд останньої цифри результату вимірювань масової концентрації та останньої значущої цифри похибки вимірювань повинен відповідати один одному;

у графі 6 - потужність викиду (масова витрата), грамів на секунду;

у графі 7 - потужність викиду (масова витрата), кілограмів на годину;

у графі 8 - періодичність викидів, раз/доба/місяць/рік;

у графі 9 - тривалість викиду, хвилини, годин;

у графі 10 - річна величина залпових викидів, тонн на рік;

у графі 11 - надається інформація про використані при вимірюваннях методики.

Таблиця 6.6. Характеристика джерел неорганізованих викидів

Номер джерела викиду	Найменування джерела викиду	Забруднююча речовина		Потужність викиду	
		CAS № / CAS	найменування	г/сек	кг/год
1	2	3	4	5	6

Таблиця 6.7. Дані щодо потенційних обсягів викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами від об'єкта / промислового майданчика

Забруднююча речовина		Потенційний викид забруднюючої речовини, тонн, з трьома десятковими знаками
код	найменування	
1	2	3
00000	Усього для об'єкта / промислового майданчика	

Примітка:

у графах 1, 2 - код і найменування забруднюючої речовини наведені у додатку 1 до Інструкції про порядок та критерії взяття на державний облік об'єктів, які справляють або можуть справити шкідливий вплив на здоров'я людей і стан атмосферного повітря, видів та обсягів забруднюючих речовин, що викидаються в атмосферне повітря, затвердженої наказом Міністерства екології та природних ресурсів України від 10 травня 2002 року № 177, зареєстрованої у Міністерстві юстиції України 22 травня 2002 року за № 445/6733.

Таблиця 6.8. Дані щодо потенційних обсягів викидів забруднюючих речовин від виробничих і технологічних процесів, технологічного устаткування (установок)

Найменування виробничого та технологічного процесу, технологічного устаткування (установки)

код _____

Забруднююча речовина		Потенційний викид забруднюючої речовини, тонн, з трьома десятковими знаками
код	найменування	
1	2	3
00000	Усього за виробничим та технологічним процесом, технологічним устаткуванням (установкою)	Таблиця наводиться окремо для кожного із типу заходів відповідно до переліку, зазначеного у пункті 14 розділу II цієї Інструкції

Примітка:

у графах 1, 2 - код і найменування забруднюючої речовини наведені у додатку 1 до Інструкції про порядок та критерії взяття на державний облік об'єктів, які справляють або можуть справити шкідливий вплив на здоров'я людей і стан атмосферного повітря, видів та обсягів забруднюючих речовин, що викидаються в атмосферне повітря, затвердженої наказом Міністерства екології та природних ресурсів України від 10 травня 2002 року № 177, зареєстрованої у Міністерстві юстиції України 22 травня 2002 року за № 445/6733.

до Інструкції про вимоги до оформлення документів, в яких обґрунтовуються обсяги викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами (абзац п'ятнадцятий пункту 11 розділу II)

Таблиця. Інформація про заходи щодо впровадження найкращих доступних технологій та методів керування для виробництв та технологічного устаткування (для об'єктів першої групи)

Код виробничого і технологічного процесу, технологічного устаткування (установки)	Найменування заходу	Строк виконання заходу	Номер джерела викиду на карті-схемі	Загальний обсяг витрат за кошторисною вартістю, тис. грн.	Очікуване зменшення викидів забруднюючих речовин після впровадження заходу, т/рік
1	2	3	4	5	6

Примітка:

у графі 1 - вказується код та назва виробничих та технологічних процесів, до якого відносяться джерела утворення забруднюючих речовин, відповідно до ЕМЕР/ЕЕА Emission Inventory Guidebook (Керівництво по інвентаризації атмосферних викидів (CORINAIR)).

до Інструкції про вимоги до оформлення документів, в яких обґрунтовуються обсяги викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами (абзац другий пункту 12 розділу II)

Таблиця 8.1. Порівняльна характеристика фактичних викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря з встановленими нормативами гранично допустимих викидів відповідно до законодавства

Номер джерела викиду	Забруднююча речовина		Фактичний викид		Норматив гранично допустимого викиду	
	код	найменування	масова концентрація в газопиловому потоці, мг/м ³	масова витрата, кг/год	масова концентрація в газопиловому потоці, мг/м ³	масова витрата, кг/год
1	2	3	4	5	6	7

Таблиця 8.2. Порівняльна характеристика фактичних викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря з встановленими технологічними нормативами допустимих викидів відповідно до законодавства

Джерело викиду	Джерело утворення		Забруднююча речовина		Максимальна масова концентрація забруднюючих речовин, мг/м ³	Технологічний норматив допустимих викидів відповідно до законодавства, мг/м ³	
	найменування, марка, вид палива	номер	код	найменування		поточний, термін дії	перспективний, термін досягнення

Таблиця 9.4. Перелік заходів щодо здійснення контролю за дотриманням встановлених технологічних нормативів викидів, що відводяться від окремого типу обладнання

Номер джерела викиду	Джерело утворення		Назва забруднюючої речовини	Затверджений гранично допустимий викид, мг/м ³	Періодичність вимірювання	Методика виконання вимірювань	Місце відбору проб
	найменування, марка, вид палива	номер					
1	2	3	4	5	6	7	8

Таблиця 9.5. Дозволені обсяги залпових викидів

Номер джерела викиду	Забруднююча речовина		Максимальна масова концентрація, мг/м ³	Потужність викиду		Періодичність, раз/доба, місяць, рік	Тривалість викиду, хвилин, годин	Річна величина залпових викидів, т/рік
	код	найменування		г/с	кг/год			
1	2	3	4	5	6	7	8	9

Примітка:

дозволений обсяг залпових викидів не повинен перевищувати 3-кратне значення гранично допустимого викиду відповідно до законодавства.

Додаток 10

до Інструкції про вимоги до оформлення документів, в яких обґрунтовуються обсяги викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами (абзац дванадцятий пункту 14 розділу II)

Таблиця 10.1. Заходи щодо скорочення викидів забруднюючих речовин

Код виробничого і технологічного процесу, технологічного устаткування (установки)	Найменування заходу	Строк виконання заходу	Номер джерела викиду на карті-схемі	Загальний обсяг витрат за кошторисною вартістю, тис. грн.	Очікуване зменшення викидів забруднюючих речовин після впровадження заходу, т/рік
1	2	3	4	5	6

Примітка:

у графі 1 - вказується код та назва виробничих та технологічних процесів, до якого відносяться джерела утворення забруднюючих речовин, відповідно до EMEP/EEA Emission Inventory Guidebook (Керівництво по інвентаризації атмосферних викидів (CORINAIR)).

Таблиця наводиться окремо для кожного із типу заходів відповідно до переліку, зазначеного у пункті 14 розділу II цієї Інструкції.

Таблиця 10.2. Перелік заходів щодо охорони атмосферного повітря у разі виникнення надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру, ліквідації наслідків забруднення атмосферного повітря

Найменування об'єкта підвищеної небезпеки	Місцезнаходження об'єкта підвищеної небезпеки	Найменування, маса, категорія небезпечної речовини чи групи речовин, що тимчасово або постійно використовуються, переробляються, виготовляються, транспортуються, зберігаються на об'єкті	Індивідуальна назва, клас небезпечних речовин та категорія небезпеки, за якими проводилася ідентифікація об'єкта	Найменування забруднюючих речовин, які у разі виникнення надзвичайної ситуації техногенного або природного характеру можуть надійти в атмосферне повітря	Найменування заходів щодо охорони атмосферного повітря у разі виникнення надзвичайної ситуації	Найменування заходів щодо ліквідації наслідків забруднення атмосферного повітря у разі виникнення надзвичайної ситуації
1	2	3	4	5	6	7

Додаток 11

до Інструкції про вимоги до оформлення документів, в яких обґрунтовуються обсяги викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами (абзац перший пункту 15 розділу II)

Таблиця. Заходи щодо здійснення контролю за дотриманням затверджених нормативів гранично допустимих викидів забруднюючих речовин

Номер джерела викидів	Найменування забруднюючої речовини	Затверджений гранично допустимий викид, мг/м ³	Періодичність вимірювання	Методика виконання вимірювань	Місце відбору проб
1	2	3	4	5	6